

[Justitsministeren.]

ud fra, at embedsmændene eller de, der tilrettelægger sådant, på forhånd har ordnet det problem.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov nr. 160 af 18. maj 1937 om folkeskolen, således som den er ændret ved lov nr. 96 af 15. marts 1946 og lov nr. 194 af 4. juni 1947, og om ændring af lov nr. 62 af 24. april 1903 om højere almenkoler m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 1553).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden: Den højtærede kirkeminister har ordet på undervisningsministerens vegne.

Kirkeministeren (Frede Nielsen): Jeg har den ære for det høje ting at forelægge forslag til lov om ændring af lov nr. 160 af 18. maj 1937 om folkeskolen, således som den er ændret ved lov nr. 96 af 15. marts 1946 og lov nr. 194 af 4. juni 1947, og om ændring af lov nr. 62 af 24. april 1903 om højere almenkoler m. m.

Det, der er tale om, er en ajourføring af 1937-loven, der, som de ærede medlemmer vil erindre, stillede forskellige krav med hensyn til udbygning af skolerne. Der blev dengang, fordi man var klar over, hvor vidtspændende opgaven var, sat en bestemt tidsfrist. Man var klar over, at det ikke var krav, der kunne opfyldes øjeblikkelig, at der måtte en vis tid til. Denne tidsfrist er gentagne gange blevet forlænget, sidst til 1. april 1950, så at tidsfristen nu er udløbet. Der er mange forklaringer på, at der stadig er ting, som ikke er i orden, men ikke mindst skyldes det de meget vanskelige byggeforhold, der har været rådende i lange tider, og derfor er der meget tilbage endnu, inden de krav, der rejstes i 1937-loven, er opfyldt.

Vi foretog i undervisningsministeriet for nogen tid siden en opgørelse, som — det er omtrentlige tal, men jeg tror, de dækker så temmelig nøje — viste, at der endnu manglede til opfyldelse af 1937-loven tilvejebringelse af ca. 3 500 klasselokaler, ca. 1 650 gymnastiksale, ca. 1 200 sløjdllokaler og ca. 1 200 skolekøkkener. Man vil se allerede heraf, at det er et mægtigt arbejdsfelt, der ligger tilbage.

Men nu er det ikke sådan, at man alene

kan beskæftige sig med de krav, der flyder af denne lov, for samtidig dermed må man søge at hjælpe de steder, hvor den vældige vækst i børnetallet gør sig gældende. Man regner med, at antallet af skolepligtige børn i København og provinsbyerne i de kommende år vil stige med ikke mindre end 100 000. Alene for at imødekomme de vældige krav, der stilles på grund af denne stigning, må der naturligvis et meget omfattende byggeri til. Dette sidstnævnte byggeri vil koste rundt regnet 200 mill. kr., men til det gives der intet statstilskud. Det gøres der derimod, som man vil vide, til de byggeforetagender, der er en følge af 1937-lovens krav. Dette byggeri har man beregnet vil koste alt i alt 400 mill. kr. Det er givet, at et sådant vældigt byggeri må tage sin tid, og derfor foreslår undervisningsministeriet efter samråd med boligministeriet tidsfristen udskudt til 1. april 1958.

Vi har dog ment det rigtigt at presse noget på, for at ikke mange kommuner skulle føle sig fristet til at lade tingene gå deres gang og ikke foretage sig noget før lige til allersidst. Vi har derfor i lovforslaget indsat den bestemmelse, at det skal være en betingelse for opnåelse af statstilskud, at planer og tegninger indsendes til skoledirektionerne inden 1. april 1953, eller — for købstædernes vedkommende — at byrådet til det tidspunkt skal have godkendt planerne. Disse tidsfrister har folkettinget accepteret som rimelige, og jeg henstiller til det høje ting, at man også her vil acceptere dem.

Lovforslaget indeholder endvidere bestemmelse om, at statstilskuddet, som ydes til de forskellige lokaler, forhøjes i forhold til den konstaterede stigning i byggeprisindekset. Det er rundet af til en forhøjelse på 25 pct., der altså udgør den forhøjelse, som der bliver tale om.

Igennem en årrække har der i loven været indføjet en bestemmelse om, at der hvert år skulle stilles et beløb på indtil 175 000 kr. til rådighed for Sønderjylland, hvor lokaleforholdene lod meget tilbage at ønske, og hvor der i visse dele, mod vest og i midtlandet, er tale om tyndt befolkede egne. Disse særlige forhold er stadig rådende i Sønderjylland, men man er klar over, at tilsvarende vanskeligheder kan gøre sig gældende i andre tyndt befolkede egne af landet. Jeg tænker navnlig på Vest-, Nord- og Midtjylland. Derfor er man gået ind på at udvide det, jeg vil kalde det særlig sønderjyske tilskud, til også at gælde for disse egne, hvor man ville komme ud for uforholdsmæssigt høje krav, hvis man skulle